

Opera cea mai scurtă pe care am auzit-o în viața mea

Avem și noi operă în Israel. În ea se cântă..., uneori se și dansează..., uneori se întâmplă lucruri bizare....

The New Israeli Opera in Tel Aviv

Încă din timpul Mandatului Britanic, după Declarația Balfour din 1917, prin care se acorda poporului evreu dreptul de stabilire în Palestina, dirijorul Operei din Petrograd (St. Petersburg), Mordechai Golinkin, a vrut să-și realizeze visul de a înființa o operă în Palestina.

A adunat bani cu un spectacol în care se cânta imnul Hatikva, imnul Israelului de astăzi și în 1923, când a emigrat în Palestina, pe atunci Mandat Britanic, a înființat Palestinian Opera.

Primul spectacol a fost Traviata, opera a fost reprezentată în sala de cinema Zion, pentru că nu exista o clădire destinată spectacolelor de operă.

Mai târziu, neavând sprijin material, Opera a trecut prin perioade în care nu a funcționat.

Redeschisă în 1941, a fost subvenționată de donatori generoși, de "prieteni ai operei", iubitori de operă din rândurile populației. Neavând o sală anumită, spectacolele se desfășurau în săli de cinema și teatru.

În noiembrie 1947 a luat ființă Opera Națională Israeliană.

În Mai 1948, odată cu declararea Statului Israel, izbucnește războiul de Independență între statul nou creat și populația arabă din țară și din țările arabe din jur.

Din nou Opera ajunge într-o criză financiară, nu are un edificiu stabil, nu poate chema cântăreți din alte țări, pentru că nu are cu ce-i plăti.

Din anul 1947 până în anii 60, toate spectacolele de operă s-au cântat în ebraică. Doar în 1960 a hotărât conducerea Operei ca spectacolele să fie cântate în limba originală.

Vă puteți imagina *Flautul fermecat* de Mozart în ebraică? Nu? Pentru că nu am găsit în arhiva videoclipurilor vechi ceva din acea perioadă, postez un

videoclip în care puteți auzi un fragment din *Flautul Fermecat* de Mozart într-un spectacol contemporan pentru copii.

http://www.youtube.com/watch?v=67F_f0JuLiE

În mai 1954, din cauza lipsei unui sprijin financiar și a unui local stabil, artiștii au rămas fără salarii luni de zile și opera din nou se închide.

În 1958, cu sprijinul "Iubitorilor de Operă", a fost cumpărată sala de Cinema Khesem, adecvat spectacolelor de operă.

La începutul anilor 60 Opera a găzduit mulți cântăreți, printre care celebrul tenor Placido Domingo, care a cântat în multe spectacole.

Dar Opera a continuat să sufere din cauza lipsei de sprijin al guvernului, care avea mereu probleme vitale de rezolvat. Situația falimentară în care trăia veșnic opera este un obstacol în dezvoltarea ei artistică și promovarea cântăreților în lume. În 1982 opera își închide porțile din nou.

Clădirea de astăzi a Operei din Tel Aviv, denumită The New Israeli Opera, plasată în Tel Aviv în centrul cultural Golda, care cuprinde teatre, muzeu de artă și o Bibliotecă Națională, și-a deschis porțile de abia în octombrie 1994. Arhitectul Operei este Yakov Rechter. Este o clădire în stil modern cu 1500 de locuri pentru spectatori. Operele puse pe scenă sunt cântate în limba originală de către cântăreți din țară și străinătate. Sala este în general plină la fiecare spectacol.

Epilog

"De ce-ți place nu scapi", zic eu, zicala fiind mai optimistă decât cea arhicunoscută, "De ce ți-e frică nu scapi", deși această din urmă e nu mai puțin adevărată.

S-a întâmplat ca fiica noastră, vrând să ne scoată pe mine și perechea mea din letargie, ne-a cumpărat două bilete la Operă. Nu fusesem de doi ani la Operă, deși ne place, chiar și atunci când nu e cântată de celebrități.

Asta avem, asta trebuie să ne placă - o zicală înțeleaptă, dacă vrem să auzim in vivo, așa cum spunea Maestrul Sergiu Celibidache, unica formă în care se poate asculta muzica... În spiritul lui Celibidache... mergem și noitot mai rar din păcate....

Da! Ați avut dreptate, Maestre Celibidache! Muzica trebuie ascultată direct, nu prin intermediul unui disc sau al televiziunii.

Să nu lungim vorba... Ce spectacol am văzut? Nici mai mult, nici mai puțin decât *Rigoletto* de Verdi. Poți fii în letargie, moleșeală, senil și antimuzical, *Rigoletto* totdeauna te scoate din amorțeală. Căci dacă nu l-ai ascultat vreodata de la început până la capăt, tot ai auzit pe undeva, la radio, de pe o placă, la TV, măcar *La Donna e mobile*.

Deci, îmbracă-te iubite soț, și împreună cu eleganta ta soție deplasează-te vineri la prânz, în căldura cea mai mare la Tel Aviv. Da, da, de vinerea de ieri e vorba.

Mergem cu mult mai devreme, ca să avem timp să parcăm, să mai bem o cafea, așa, bătrânește, poate de la balcon nu auzim bine..., nu cumva să adormim..., mai mare rușinea...

Cântăreți buni, se zice... Ducele de Mantova a cântat și la Timișoara – un tenor italian, Ivan Magri îl cheamă, iar Rigoletto - baritonul din Mexico, Carlos Almaguer. Să rămână între noi, opera din Timișoara nu e cu nimic mai prejos decât cea din Tel Aviv. Din experiența mea pot afirma chiar contrariul, uneori.

.....

Se face întuneric ... o scenă de tip modern... adică mai nimic pe ea... dar ce să faci... în zilele noastre ai nevoie de oarecare imaginație... și apoi cu toții am citit "Regele se amuză" de Victor Hugo... cel puțin să ne amintim de carte... cine mai are memorie.....

Deci, o masă lungă, care ba se luminează, ba intră în întuneric... la fel și Ducele care stă la stânga scenei și mesei, tare plouat... nici vorbă să fie vesel, așa cum îl știm. Numai Rigoletto se chinuie să facă giumbușlucuri cu cocoașa lui.

Din când în când apare câte o mireasă [de ce tocmai mireasă?] în dans de balet, se învârte ca un titirez, apoi cade. Iar se scoală... și așa mai departe.

Rigoletto le gonește sau le dă dintr-o sticlă să bea ceva, să le mai amețească.

Așa să trăiesc eu! Așa ceva n-am văzut în viața mea și viața mea e lungă...!!!

La capătul mesei lungi șade Ducele, iar în dreapta, într-o colivie de sticlă, zău nu exagerez, este așezată Gilda, fata-fecioară a lui Rigoletto, care așteaptă să fie sedusă de Duce. Mai încolo..., în actul doi.

Apare Monterone, un conte al cărui fată deja apucase să fie sedusă de Duce. Monterone cântă aria "C'hio gli parli" în care îl blestemă pe Rigoletto, ca acesta să aibă aceeași soartă, adică și fiica lui să fie sedusă.

Iată aria - Ch'io gli parli

<https://www.youtube.com/watch?v=yOO0r3dDAEg>

...ascultați aria și veți vedea, că vă trec toți fiorii.

Rigoletto cade. O cădere artistică nu prea reușită... și se face întuneric. Întuneric...

Tot era întuneric mai tot timpul, dar acum se mai adăuga un miros de ars puternic, pe care eu, dar probabil și alții, îl simțeam în sală. Mă gândeam că așa este scenografia, poate trebuie să fie și un foc... Mai știi, în zilele de astăzi, oamenii sunt plini de idei... ?!

În acele minute, toți așteptau în tăcere, dar eu, cu mâna pe inimă, vă spun că vedeam cu ochii minții cum ia foc sala... Și cum noi stăteam în mijlocul unui rând plin până la refuz, pe balcon... vedeam, vă spun, cu ochii minții că noi doi luăm foc și nu scăpăm!!! Dar, ce era să fac? Toți tăceau, vineri la prânz vin toți moșnegii și toate babele la spectacol, mai ales babele...

Poate pierduseră simțul olfactiv... Iar eu, cu imaginația mea, e mai bine să-mi țin gura....

Dar n-a trecut un minut și microfonul anunță :

"Spectacolul s-a întrerupt din cauza unui defect, stați liniștiți pe loc..."

Noi, bătrâni, ce să facem? Ni s-a spus... stăm... ca la armată...

Aici la noi, în Țara Sfântă toți fac armată.....așa e la sfinți...

.....

Peste câteva secunde : "Spectacolul nu va continua din cauza unui incendiu. Spectatorii sunt rugați să părăsească în **liniște, ordine și cea mai mare grabă sala, să folosească toate ieșirile...** "

Parcă se puteau folosi și intrările? Poate aveau parașute sau covoare zburătoare? Dacă tot suntem la Operă?!

Asta zic și eu vorbă... cel puțin știu că n-am visat și mai lucrează la mine niște senzori....nu mulți...

Ne sculăm, credeam că lumea o să se calce în picioare. Da' de undeeeeee... Ce credeți că făceau?

Ce credeți ??? Ați ghicit !!!!

Mergeau în ritmul unei promenade și discutau... babele mai ales, că ele sunt mai cu moț: "Oare ce-o fi? De la curent electric? Sau vreun act de terorism?? La noi se întâmplă ca scurt-circuitele. Interesant, nu????

Vai de capul meu! Eu voiam s-o iau la fugă, dar pe undeeee...????

În sfârșit, am ieșit din clădire, am mers la parcare și duși am fost...

Alții au mai așteptat în fața Operei, doar-doar Rigoletto își va reveni din șoc....

.....

N-a fost decât un scurt-circuit care a aprins un dulap cu fire electrice din spatele scenei. Imediat, siguranța pentru incendii a detectat fumul și a deschis bazinul cu apă și... duse au fost decorurile și dusă a fost cocoașa lui Rigoletto, duse au fost rochiile de mirese și dusă a fost "La Donna e Mobile".

Placido Domingo
La Donna e mobile

<http://www.youtube.com/watch?v=6HcrVzwlocA>

Ajungând acasă am pus aria pe calculator și, iartă-mă Maestre Celibidache!, dar am ascultat-o printr-un difuzor, nici el cel mai bun pe lume, dar cel puțin nu era pericol de incendiu.

Eva Grosz

Mai 2014